

Објављени текст садржи заштићене податке.
Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у
распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд
Број: 6/0-02-164/2019-12
Датум: 11. фебруар 2019. године

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-164/2019-1, коју је дана 3. јануара 2019. године поднело привредно друштво GlaxoSmithKline plc., са седиштем на адреси 980 Great West Road, Брентфорд, TW8 9GS, Велика Британија, преко пуномоћника адвоката Срђане Петронијевић из адвокатске канцеларије Моравчевић, Војновић и Партнери а.о.д., Добрачина бр. 23, дана 11. фебруара 2019. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва GlaxoSmithKline plc., са седиштем на адреси 980 Great West Road, Брентфорд, TW8 9GS, Велика Британија, број регистрације 03888792, над пословањем друштва Pfizer Inc., са седиштем на адреси 235 East 42nd Street, Њујорк, NY 10017, Сједињене Америчке Државе, број регистрације 1-3619, у области заштите здравља потрошача, у складу са Уговором о куповини акција и имовине.

II УТВРЂУЈЕ СЕ се да је подносилац пријаве, привредно друштво GlaxoSmithKline plc., у целости извршио своју обавезу уплатом износа од 2.960.165,00 динара (словима: два милиона деветсто шездесет хиљада сто шездесет пет динара) на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што представља динарску противредност прописаног износа за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Образложење

Привредно друштво GlaxoSmithKline plc., са седиштем на адреси 980 Great West Road, Брентфорд, TW8 9GS, Велика Британија, број регистрације 03888792 (у даљем тексту: подносилац пријаве или GSK), поднело је дана 3. јануара 2019. године преко пуномоћника пријаву концентрације која је заведена под бројем 6/0-02-164/2019-1 (у даљем тексту: пријава). Подносилац пријаве је предложио да Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) одобри концентрацију учесника на тржишту у скраћеном поступку. Комисији су достављене и допуне пријаве 29. и 31. јануара, као и 6. и 7. фебруара 2019. године.

Комисија је на основу свих чињеница које проистичу из садржаја поднете пријаве, утврдила да је пријава потпуна и поднета у складу са Законом о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон) и са чланом 3. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 05/16). Прописани износ за издавање акта уплаћен је у целости.

Подносилац пријаве је 6. фебруара 2019. године, доставио Комисији и захтев за одређивање мере заштите података и извора података, садржаних у пријави и њеним прилозима, о чему је одлучено посебним закључком.

Учесници концентрације

Подносилац пријаве, друштво GSK, представља јавно акционарско друштво које је основано у Великој Британији и чије акције примарни листинг имају на Лондонској берзи, а секундарни листинг на Њујоршкој берзи. Акције овог друштва су широко дисперзоване, тако да се оно не налази под директном контролом ниједног другог друштва. [...] Друштво GSK је глобално присутно фармацеутско друштво чије је пословање организовано у три пословна сегмента:

1. „Фармацеутски производи“– који обухвата широк асортиман иновативних и установљених лекова који се продају уз лекарски рецепт намењених првенствено лечењу респираторних обољења и лечењу HIV-а,
2. „Вакцине“– који обухвата широк спектар вакцина намењених заштити здравља људи током целог живота, и
3. „Заштита здравља потрошача“– који обухвата велики број фармацеутских производа који се углавном издају без рецепта (OTC производи) намењених олакшавању бола, заштити респираторног и оралног здравља и здравља коже, као и додатке исхрани.

У Републици Србији, подносилац пријаве има регистровано зависно друштво GlaxoSmithKline д.о.о. Београд-Нови Београд, са седиштем на адреси Омладинских бригада бр. 88, Београд, матични број 20937092, претежна регистрована делатност: остале услужне активности подршке пословању (шифра делатности: 8299), и PREDSTAVNIŠTVO GLAXOSMITHKLINE EXPORT LIMITED, BEOGRAD (NOVI BEOGRAD), са седиштем на адреси Омладинских бригада бр. 88, Београд, матични број 29006393, претежна регистрована делатност: остале услужне активности подршке пословању (шифра делатности: 8299).

Сва зависна друштва која су под контролом друштва GSK, у смислу члана 5. Закона, третирају се као један учесник на тржишту.

Предметном трансакцијом обухваћено је пословање у области заштите здравља потрошача друштва Pfizer Inc., са седиштем на адреси 235 East 42nd Street, Њујорк, NY 10017, Сједињене Америчке Државе, број регистрације 1-3619 (у даљем тексту: циљно пословање). Друштво Pfizer Inc. представља глобално присутно фармацеутско друштво, а његово пословање у области заштите потрошача које је предмет трансакције обухвата развој, производњу и продају пет група производа који се продају без рецепта: производа за ублажавање болова, додатке исхрани, производа за личну негу, производа за заштиту гастроинтестиналног здравља и производа који делују на горњи респираторни систем. Циљно пословање предметне трансакције је глобално активно у производњи и продаји производа за заштиту здравља потрошача брендова Advil, ThermaCare, Robitussin, Centrum, Emergen-C, Caltrate, Preparation H и ChapStick. Према

наводима у пријави, циљно пословање је у Републици Србији активно само у продаји мултивитаминских производа робне марке Centrum.

У Републици Србији, друштво Pfizer поседује зависно регистровано друштво Pfizer SRB d.o.o. Београд, са седиштем на адреси Трешњиног цвета бр.1, Београд, матични број 07449330, претежна регистрована делатност: трговина на велико фармацеутским производима (шифра делатности: 4646), и PREDSTAVNIŠTVO PFIZER Н.С.Р. CORPORATION, БЕОГРАД, са седиштем на адреси Трешњиног цвета бр.1, Београд, матични број 29003327, претежна регистрована делатност: остале услужне активности подршке пословању (шифра делатности: 8299). Према наводима у пријави, зависно друштво и представништво друштва Pfizer у Републици Србији нису обухваћени предметном трансакцијом.

Опис трансакције и акт о концентрацији

Као правни основ предметне концентрације, Комисији је достављен Уговор о куповини акција и имовине, закључен 19. децембра 2018. године између друштва Pfizer, у својству продавца циљног пословања, друштва Glaxosmithkline Consumer Healthcare Holdings Limited, са седиштем на адреси 980 Great West Road, Brentford, TW8 9GS, Уједињено Краљевство, број регистрације 08998608, у својству купца, и подносиоца пријаве, у својству матичног друштва друштва Glaxosmithkline Consumer Healthcare Holdings Limited.

У складу са наведеним Уговором, друштво GSK ће куповином стећи имовину и уделе у зависним друштвима друштва Pfizer која чине циљно пословање. [...].

Као разлог спровођења предметне трансакције, подносилац пријаве је навео своју намеру за раздвајањем свог пословања у области развоја, производње и продаје фармацеутских производа и вакцина од пословања у области заштите здравља потрошача. Као рок за коначну реализацију овог раздвајања, подносилац пријаве је навео рок од три године.

Услови за подношење пријаве

Из свега наведеног произлази да предметна трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 2.

Учесник на тржишту који стиче контролу има обавезу пријаве концентрације у смислу члана 61. Закона, што је утврђено увидом у податке о приходима и у финансијске извештаје учесника концентрације. Из података достављених Комисији о укупним годишњим приходима групе друштава којој припада подносилац пријаве, оствареним на светском тржишту и на тржишту Републике Србије у 2017. години, проистиче да исти надмашују износе остварених укупних годишњих прихода из члана 61. Закона, што значи да је постојала обавеза пријаве предметне концентрације Комисији.

Пријава је поднета у складу са одредбама члана 63. став 1. тачка 1. Закона.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште одређено је у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр.

89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Подносилац пријаве је узимајући у обзир активности циљног пословања у Републици Србији, предложио да се релевантно тржиште производа дефинише као тржиште продаје мултивитамина.

Према наводима у допуни пријаве од 31. јануара 2019. године, подносилац пријаве је посредством свог зависног друштва и представништва у Републици Србији активан у продаји фармацеутских производа. Поред тога, подносилац пријаве је [...] присутан и у продаји производа за заштиту здравља потрошача, односно производа за очување здравља, превенцију и самолечење, и то следећих производа:

1. Производа за оралну негу бренова Aquafresh, Parodontax, Sensodyne и Corega, и
2. Лекова који се продају без лекарског рецепта: Panadol, Coldrex, Voltaren, Fenistil и Ca-C 1000 Calvive®, као и Lamisil креме која се издаје уз лекарски рецепт.

Пословање друштва Pfizer у области заштите здравља потрошача, које је обухваћено предметном трансакцијом, у Републици Србији је активно у продаји мултивитаминоског производа Centrum, који се продаје без лекарског рецепта.

Приликом одређивања релевантног тржишта производа, Комисија је у својим досадашњим одлукама полазила од поделе лекова која је извршена према АТС класификацији (коју примењују и Светска здравствена организација (WHO) и Агенција за лекове и медицинска средства Републике Србије), према којој се лекови деле у зависности од њиховог састава и терапеутских својстава. Први ниво (АТС1) је најопштији и подељен је у 16 категорија (А, В, С, D, итд.). Други ниво (АТС2) ближе одређује главну терапеутску групу и означен је са два арапска броја. Трећи ниво ове класификације (АТС3) дефинише терапијско-фармаколошку групу лекова и означен је латиничним словом.

У Републици Србији, према Закону о лековима и медицинским средствима („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 107/12) и Правилнику о начину прописивања и издавања лекова („Сл. лист СРЈ“, бр. 16/94, 22/97 и 52/02, „Сл. лист СЦГ“, бр. 1/03 – Уставна повеља), лекови се прописују и издају на лекарски рецепт, а одређени лекови могу се издавати без рецепта. Агенција за лекове и медицинска средства Републике Србије у поступку издавања дозволе за лек врши класификацију лекова, односно одређује режим издавања лекова, у зависности од тога да ли се издаје уз рецепт или без њега, у складу са условима предвиђеним Законом о лековима и медицинским средствима. Лекови се издају без лекарског рецепта ако имају малу токсичност, велику терапијску ширину, безбедност у предозирању, минималне интеракције, ако су индикације добро познате пацијенту, односно кориснику и ако служе за самолечење, односно ако њихова примена није везана за ризике који постоје код лекова који се издају искључиво уз лекарски рецепт.

Лекови који се продају без лекарског рецепта, а чијом продајом је подносилац пријаве присутан на тржишту Републике Србије, припадају следећим подгрупама трећег

нивоа АТС класификације лекова (АТС3): „остали аналгетици и антипиретици“-ознака подгрупе N02B (Panadol, Coldrex®, Coldrex®MaxGrip), „назални деконгестиви за системску примену“-ознака подгрупе R01B (Coldrex® HotRem Lemon), „нестероидни антиинфламаторни и антиреуматски производи“-ознака подгрупе M02A (Voltaren), „средства против свраба, укључујући антихистаминике, анестетике и сл.“-ознака подгрупе D04A (Fenistil) и „калцијум“, ознака подгрупе-A12A (Ca-C 1000 Calvive®).

Centrum, производ чијом продајом је у Републици Србији присутно циљно пословање, представља мултивитамински производ који се продаје без рецепта и који припада подгрупи „мултивитами са минералима“ трећег нивоа АТС класификације лекова (АТС3), ознака подгрупе A11A.

Узимајући у обзир својства, намену и цену предметног скупа роба/услуга, а нарочито активности циљног пословања у Републици Србији и своју досадашњу праксу, Комисија је за потребе оцене предметне трансакције релевантно тржиште производа дефинисала као тржиште продаје мултивитамина, прихвативши на тај начин предлог подносиоца пријаве.

Мултивитами обухватају широк спектар дијететских додатака исхрани који садрже већи број витамина и минерала. Сврха мултивитамина је да омогући организму да добије све неопходне витамине уколико их не добија преко исхране или због здравственог стања. Мултивитами се продају без лекарског рецепта. У складу са трећим нивоом АТС класификације лекова мултивитами припадају подгрупама A11A („мултивитами, комбинације“-обухвата „мултивитами са минералима“ и „мултивитами, остале комбинације“) и A11B („мултивитами монокомпонентни“). Свака од ових подгрупа подељена је даље по основу циљне групе (нпр. мултивитами за пренаталну, геријатријску, педијатријску употребу и др.).

Подносилац пријаве је поднеском бр. 6/0-02-164/2019-6 од 31. јануара 2019. године Комисији доставио и одговор на питање у вези са могућом супституцијом производа који учесници у концентрацији продају у Републици Србији. Према наводима подносиоца пријаве, суплемент калцијума Ca-C 1000 Calvive® који он продаје у Републици Србији не може да буде замена за мултивитамине које на овом тржишту продаје циљно пословање. Наиме, иако мултивитами могу да садрже калцијум као један од многих својих састојака они не могу бити замена за суплементе калцијума који садрже углавном калцијум (поред тога често садрже витамин Д који помаже при апсорпцији) и превасходно се користе за решавање проблема остеопорозе или недостатка калцијума. Из тог разлога, према наводима подносиоца пријаве, суплементи калцијума садрже значајно веће дозе калцијума од оних у мултивитаминима (као што је производ Centrum) који не могу бити намењени за решавање проблема остеопорозе и недостатка калцијума. Из наведених разлога, мултивитами и суплементи калцијума не могу бити међусобно заменљиви. Подносилац пријаве је као образложење за своје наводе истакао и праксу Европске комисије. У предмету Sanofi/Boehringer Ingelheim Consumer Healthcare Business, Европска комисија је тестирала степен заменљивости између мултивитамина с једне стране, и производа моновитамина и минерала који садрже исти активан састојак, са друге стране. Анализа је показала да са аспекта тражње не постоји заменљивост наведених производа.

За потребе оцене предметне концентрације, Комисија је релевантно географско тржиште дефинисала као територију Републике Србије, прихвативши и на тај начин предлог подносиоца пријаве.

Оцена ефеката концентрације

Приликом оцене ефеката предметне концентрације, а према наводима у пријави, Комисија је констатовала да подносилац пријаве није присутан на дефинисаном релевантном тржишту производа у Републици Србији.

Комисија је констатовала да је циљно пословање предметне концентрације присутно на дефинисаном релевантном тржишту у Републици Србији, продајом свог мултивитаминског производа Centrum.

Подносилац пријаве је Комисији доставио податке о тржишним уделима учесника на тржишту продаје мултивитамина у Републици Србији који се заснивају на „IQVIA OTC-IMS“ бази података која покрива продајни канал апотека и друге малопродајне канале и који се односе на прва три квартала 2018. године. У складу са наведеним подацима циљно пословање предметне концентрације је у посматраном периоду остварило тржишно учешће према вредности продаје од /10-20/% на тржишту продаје мултивитамина у Републици Србији, а његови највећи конкуренти на овом тржишту била су следећа друштва: Галеника–са оствареним тржишним учешћем од /10-20/%, Европа лек–са оствареним тржишним учешћем од /10-20/%, Bayer–са оствареним тржишним учешћем од /10-20/%, Inpharm–са оствареним тржишним учешћем од /5-10/%, Vausch Health–са оствареним тржишним учешћем од /5-10/% и Алкалоид–са оствареним тржишним учешћем од /5-10%. Остали тржишни учесници су у посматраном периоду на овом тржишту остварили тржишна учешћа испод 5%. Посматрано према продатим количинама односно стандардним јединицама мере, циљно пословање је у посматраном периоду остварило тржишно учешће од /10-20/% на тржишту продаје мултивитамина у Републици Србији, док су највећи конкуренти према овом критеријуму остварили следећа тржишна учешћа: Галеника–/20-30/%, Европа лек–/10-20/%, Vausch Health–/5-10/%, Inpharm–/5-10/%, Алкалоид–/5-10/% и Bayer–/5-10/%.

На основу свега наведеног, Комисија је закључила да спровођење предметне концентрације неће довести до хоризонталних преклапања нити до негативних вертикалних ефеката на дефинисаном релевантном тржишту производа у Републици Србији.

Имајући у виду све претходно наведено, Комисија је закључила да не постоји забринутост у погледу било ког критеријума за оцену дозвољености концентрације из члана 19. Закона. Из тог разлога је одлучено као у ставу I диспозитива овог решења.

Одлука у ставу II диспозитива решења донета је применом члана 65. став 5. Закона и члана 2. став 1. тачке 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама ("Службени гласник РС", бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић, с.р.